

Kas rahutused on läbikukkunud integratsioonipoliitika tagajärg?

Viiimaste päevade sündmused on tõstatanud palju küsimusi. Need on millegi põhjuseks ja millegi tagajärjeks. Siiski on kogu temaatika tunduvalt sügavam ja keerulisem kui paljud väljaütlemised, emotsionaalsed ja tunnetuslikud hinnangud ning sõnavõttud või mõttefraasid teemade kohta, mille kohta absoluutselt igal ühel on oma arvamus.

Tekkinud küsimused on seotud ajalookäsitlusega, ajaloolise mälu, võimalike väärtõlgendustega, organiseeritusega, rahutuste võimendamisega, manipuleerimisega ja propagandistliku tegevusega, kuid samuti rahvuse, kodumaa, väärtushinnangute ja integratsiooniga, kui mainida vaid väheseid aspekte.

Mitte võimendada konflikti

Iga valdkonna jaoks on olemas oma eksperdid, kelle arvamused ei pruugi sajaprotsendiliselt kattuda, ent on siiski usaldusväärsemad kui meedia vahendusel antud hinnangud, asjaosaliste või kohapealsete arvamused intervjuerijale, arvamused artiklid või poliitiliste eesmärkide teenistuses olevad demagoogiavõtted.

Mina ei ole ekspert, ütlen, kas nendeks eesmärkideks on kättemaks valimisvõidu eest, iha juhtida ja suunata protsesse, poliitilise ja propagandistliku tellimise täitmine, kellelegi vastuteene tegemine või midagi muud. Küll aga ei pea olema ekspert, et näha sellise tegevuse tagajärgi ja mõju.

Et vene telekanalid näitavad retoorikastrateegiasse sobitavaid kaadreid ja episoodide, intervjuerivad vaenuõhutuseks neile sobiva arvamusega inimesi ning väänavad fakte ja annavad hinnanguid, esitledes saadud informatsiooni nii oma rahvusele kui ka läänemaailmale, on tavapärane taktika ja ette prognoositav käitumine. Eesti vabariigi eesmärk on aga pretendeerida tõe, kajastada sündmusi tõepäraselt ja põhjen-

Kert Karus

Isamaa ja Res Publica Liit

dada oma tegevuse eesmärgid ning selgitada ajalugu.

Kahtlemata on tekkinud olukord taunimisväärne ja tagajärjed hukkamõistetavad, ent meie igapäevane asi on mitte seda üle võimendada, mitte õhutada, vaid aidata kaasa olukorra vaibumisele ning kontrolli saavutamisele oma rahumeelsuse ja valitsuse tegevuse usaldamisega. Kõikvõimalikud uued tõlgendused tagajärgede põhjustest ei tee au Eesti vabariigile ei siseriiklikult ega ka rahvusvaheliselt, vaid kütavad kirgi rahvuste vahel ja annavad idanaabritele enam voli ja põhjuseid ründamiseks ning poliitiliste erimeelsuste kajastamiseks.

Selline tagantjärele tarkus või uute tõlgenduste esitamine on niigi kahetsusväärne, eriti aga kontekstis, kus telekaamerate ja ajakirjanduse vahendusel on näha, et määratseteks on alaealised või just täiskasvanuealisteks saanud vene rahvusest noored.

Tegematajätetud kasvatustöö

Nendesamade noorte tegevus koos "CCCP grupeeringu" liikmetega on aga vaid väike osa venekeelsest kogukonnast, kelle mässumeelsuse ja käitumise pinnalt ei tohiks mitte mingil juhul järelusi teha rahumeelsete ja kultuursete vene keelt kõnelevate inimeste kohta. Niinimetatud protesteerimise tähe all rüüstatud kauplused, lõhutud aknad ja

tänavatähised, larmamine ning ebakultuurse sõnavaara domineerimine ei jätnud küll muljet, et noored oleksid teadlikud teemast, miks nad nii käitusid.

Tänavatel oli näha ehtsat vandalismi ja marodöörlust, varastamist, löhkumist, iga-suguse austuse puudumist elanikkonna, ettevõtjate, elukeskkonna ja isenda vastu. Sellise käitumise tulemus ei ole mitte ühegi poliitika puudumine või domineerimine, vaid tegemata jäetud kasvatustöö. Rääkida integratsioonist on sama, mis võtta vanematelt kasvatuskohustus.

Mitte miski ei õigusta ega põhjenda seaduste rikkumist ja vägivaldakte. Enda kuuldavaks tegemiseks ja eesmärkide täitmiseks on palju efektiivsemad mõjutusvahendid, võimalusi dialoogiks, argumentatsiooniks ning oma õiguste eest seismiseks kui vägivald ja rüüstamine. Kuid kui teadmiste asemel on emotsioonid, arvuti-maailma karkluse asemel võimalus reaalseks kähmluseks, ajaloo teadmised puudulikud, kultuurset käitumist asendab karjainstinkt, sporditegemise huvi asemel igavus ja nii füüsilist kui ka vaimset välja-elamist enesearengu asemel iha löhkuda ja hävitada, siis juhtubki see, mis juba 27. aprillil aset leidis. Viidata integratsioonile ja rääki-

da allasurutusest või kellegi õiguste piiramisest on poliitiline väiklus ja manipulatsioon. Me oleme näinud peaaegu üheselt kattuvat käitumismustrit ja analoogseid vandalismiakte ja märatsemist Prantsusmaal ja mujal maailmas.

Loomulikult ei vaja ükski riik sellist rahvusvahelist kajastamist, ent ehk olid purustused, materiaalne kahju ja kannatused hind, mida maksta oma õiguse eest ajalugu tõetruult mäletada. Just mäletamine ja ajalooline mälu on see, mille põhjal idanaabrid meid süüdistavad ning läänemaailmale negatiivses valguses näitavad. Vene noorte käitumine andis aga piisavalt selgitusi, et Eesti vabariigis ei ole probleeme ajaloo väärkäsitluse, kellegi õiguste rikkumise, poliitiliste lahkkelide ega integratsiooniga, vaid nende teadliku õhutamise ja propagandistliku taktika läbikukkumisega teatud poliitilise surve poolt. Mõnesaja vene noore läbimõtlematu ja rumala käitumise ülekandmine ülejäänud venekeelsele elanikkonnale oleks aga mitteadekvaatne ning ebaõiglane rahumeelse elanikkonna suhtes.

Provokatsioonidele allumatus, tolerants, kaalutletus ja rahumeelsus on tugevam relv kui propaganda.

Kert Karus

"Venekeelsete vandaalide mässumeelsuse ja käitumise pinnalt ei tohiks mitte mingil juhul järelusi teha rahumeelsete ja kultuursete vene keelt kõnelevate inimeste kohta."